

14
ROČNÍK 12

20. prosince 2002

V ČÍSLE:

**Neobvyklý seminář na PŘF •
Rodina očima odborníků •
Studentské večírky • Meditace
před vánočními jesličkami •
Vánoce roku 1691 a Nový rok
1692 v jezuitském konviktu**

Čeští kantoři prý kdysi zasílali vrchnosti pozdravná malovaná přáníčka (tzv. minuci), na něž bylo zvykem odpovědět malým dárkem. Redakce Žurnálu, adresujíc (se souhlasem autora) novoroční P. F. svým čtenářům, se spokojí se zachováním přízně a spolu s redakční radou přeje šťastný vstup do roku 2003. ▶

Předvánoční „frankoskopie“

■ První polovina prosince byla na FF UP ve znamení Francie. Francouzské centrum při UP uvítalo učitele francouzského jazyka všech typů škol ze severní a střední Moravy na třídní pedagogické stáži. Na přednáškách, seminářích a projekcích vystoupili kromě ředitelky Francouzského centra S. Lerayové a francouzských lektorů z Katedry romanistiky a Slovanského gymnázia také zástupci Francouzského institutu v Praze F. Hivert, P. Zimmermann a F. Basseville. V týdnu od 9. do 13. 12. přednášeli na Katedře romanistiky FF UP čtyři profesori z partnerské univerzity Charlese de Gaulla z Lille. V úterý 10. 12. zavítal na UP atašé pro vědeckou spolupráci Francouzského velvyslanectví D. Le Masne a jeho zástupce M. Le

Traon. V aule FF UP seznámili studenty UP s bohatou nabídkou stipendií francouzské vlády, týkajících se společenských a přírodních věd, medicíny, právních a ekonomických oborů. Uchazeči nemusí nutně ovládat francouzštinu – stáž je možné absolvovat i v angličtině. (Bližší informace lze získat na adrese <http://www.ifp.cz>, rubrika „Odkazy“ nebo „Liens“.)

Francouzský atašé Le Masne se poté setkal s děkanem FF UP doc. V. Řehanem, CSc., s proděkanem doc. Z. Pechalem, CSc., a s prorektorem prof. M. Mašlánem, CSc. Zajímalo se o materiální vybavení vědeckých pracovišť, o mezinárodní spolupráci a mobilitu studentů v rámci programu Socrates.

J. Uvířová, Ph.D., Katedra romanistiky FF UP

Vyhlášení voleb kandidáta na funkci děkana CMTF UP

■ Volební komise (ve složení ThLic. R. Machan, Dr. M. Altrichter, Th.D., a T. Mlýnek) vyhláší ve smyslu § 6 Statutu CMTF UP, odst. 1) a 2) volby kandidáta na funkci děkana CMTF UP. Každý člen nebo skupina členů akademické obce CMTF mají právo podat svůj návrh na kandidáta na funkci děkana. Návrhy se podávají písemně Akademickému senátu CMTF do **14. 2. 2003**. AS CMTF postoupí návrhy volební komisi, jež projedná s kandidátem jeho osobní souhlas s kandidaturou. Dne **26. 2. 2003** představí navržení kandidáti na děkana akademické obci své programy a dne **19. 3. 2003** se na setkání AS CMTF UP uskuteční volba kandidáta na funkci děkana.

Volební komise CMTF

Přehlídka animovaného filmu poprvé v Olomouci

■ Umělecké centrum UP se ve dnech 12.–15. 12. stalo místem setkání zájemců o animovaný film. Po nultém ročníku *Festivalu animovaného filmu*, jenž byl uspořádán v Jihlavě v roce 2000, se místem letošního prvního (a doufejme i příštího) setkání stala Olomouc. Přehlídka animovaného filmu vznikla z potřeby zjistit proměny žánru animovaného filmu, a to nejen uváděním nových českých a zahraničních filmů v historickém kontextu, ale i v souvislosti s vývojem nových médií, digitalizace a virtuálního prostoru. Přehlídka by měla pokrýt nezaplňovaný prostor prezentací minoritního žánru, jímž animovaný film (zatím) je.

Jak uvedla V. Klusáková, studentka 4. ročníku FF UP oboru filmová věda – anglistika, spolupředátelem celé akce, jež se uskutečnila pod hlavičkou Kina Dukla Jihlava, byla Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP. *Katedra, resp. fakulta nám poskytla vše, co mohla, za což jsme vděční*, dodala. Že do poslední chvíle měli

pořadatelé nervy na nitkách, svědčí pak slova jednoho z hlavních organizátorů festivalu, Mgr. P. Bilík: *Filmový sál byl zprovozněn na poslední chvíli. Věřte, vlasy nám stály hrůzou na hlavě z obavy, že se to nestihne... Program festivalu a jeho realizace byly především prací studentů zmíněné katedry, kteří ho díky velkému finančnímu příspěvu Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, Města Olomouce a Univerzity Palackého připravovali intenzivně asi čtyři měsíce. S financováním animovaného filmu je velká obtíž, protože rozpočet na jeden animovaný dlouhometrážní projekt je většinou násobkem běžného hraného distribučního produktu. A to se také projevuje v tom, že animovaných celovečerních filmů je od roku 1989 naprosté minimum. Zatímco stát dříve dával do animovaného filmu poměrně vysoké částky,*

kteř se také vracely, protože animovaná česká škola byla světově proslulá, dnes tedy máme pouhých několik tvůrců, kteří seženou peníze jen díky svému

jménu... Dovolím si ještě k tomuto říci takovou pikantérii: např. J. Barta, světově věhlasný tvůrce, „splácává“ finančně svůj projekt Golem již několik let, podobně je na tom významný tvůrce J. Norštejn, jenž zpracovává projekt Plášť podle N. V. Gogola více než osm let, což považuji za skandál. Je to, jako by jeden z nejproslulejších světových malířů neměl na to, aby si koupil plátno, sdělil P. Bilík obecně k finanční problematice animovaného filmu, jehož žánrem bývají často pohádkové a mýtické motivy. P. Bilík se dále pro Žurnál UP vyslovil v tom smyslu, že animovaný film, stejně jako dokument, má dnes větší hodnotu než hraný film. Podle něj je hraný film z devadesátiprocent jakousi simulací reality. Jsou to prostě příběhy, které lidé hrají. Jde o aspekt hereckého „lhaní“. Je vpodstatě založen na jakési přetvářce, na ustavování modelů, které mají kopírovat běžný život. Animovaný film má naopak nejtěsnější styk s výtvarným uměním. Umělecké vyjádření a autorství se zde promítá daleko silněji než v mnohem syntetičtějšího hraného filmu, vysvětlil. P. Bilík, mj. iniciátor nultého ročníku přehlídky animovaného filmu Jihlava 2000, dále sdělil, že mnozí z asi sta registrovaných účastníků hlavně z Olomouce a Prahy byli doslova šokováni konviktem.

Dokončení na str. 2

Leden

K tradičnímu **novoročnímu přípitku** se pracovníci Rektorátu UP a Informačního centra UP sešli s rektorkou prof. J. Mačákovou. ***UP zřídila na svých internetových stránkách internetový časopis – **Žurnál UP Online**. ***Celostátní seminář vysokoškolských pedagogů k problematice **učení o přírodě a společnosti** pořádala Katedra učitelství 1. stupně ZŠ PdF UP. ***V prostorách Právnické fakulty UK v Praze předal děkan PF UP JUDr. M. Malacka Pamětní medaili UP **prof. J. Boguszakovi, DrSc.**, jako výraz ocenění jeho spolupráce s PF UP. ***Na Neurologické klinice LF UP proběhl regionální seminář věnovaný problematice **roztroušené sklerózy**. *****Britské centrum KUP** – nová součást Knihovny UP zahájilo svou činnost pro nejširší veřejnost. ***Akademický senát UP schválil **nárůst mzdových tarifů**. ***Slavnostního otevření nového operačního pavilonu FNO se během své návštěvy Olomouce mj. zúčastnil **premiér Ing. M. Zeman**. ***V Karlově Studánce byly zahájeny **VII. rhinologické dny**, které pořádala Klinika plicních nemocí a tuberkulózy LF UP. ***Na PdF UP proběhl celostátní seminář na téma **Kvalita ve škole**. ***Titul **nejlepší sportovec olomouckého okresu** za rok 2001 získal v kategorii jednotlivců kanoista R. Knebel, absolvent FTK UP. *****Centrum pro inovaci a transfer technologií UP** získalo tříletou akreditaci Společnosti vědecko-technických parků ČR. ***Ze šesti návrhů vybírala porota budoucí **cenu Academia filmu Olomouc**. ***Na zasedání AS UP byla senátorům z řad studentů předána **petice proti zavedení školného**. ***CMTF UP uspořádala již **XI. akademický týden**. ***Členové **delegace z MŠMT** si prohlédli budoucí jezuitského konviktu, nové prostory v příměstí PdF UP, Výzkumné centrum pro optiku při PF UP aj.

Únor

UP pořádala v prostorách Slovanského domu v Olomouci **Reprezentační ples**. ***Na Dětské klinice LF UP proběhly **V. olomoucké onkologické dny**. ***V aule PdF UP se konal autorský **jubilejní koncert** ze skladeb doc. Z. Fridricha a Mgr. K. Fridrichové-Raueové. ***Byla ustanovena **Koordinační rada pro další vzdělávání** na UP. ***V aule FF UP konala prezentace pedagogického projektu **Dokážu to?** ***Poslanecká sněmovna PCR zamítla v prvním čtení poslanecký návrh zákona o **změně financování vysokých škol**, který předpokládá zavedení školného na vysokých školách. ***Olomoucké Vysokoškolské katolické hnutí pořádalo **3. ples vysokoškoláků**. ***Na FF UP se uskutečnil seminář na téma **České, polské a slovenské jazykové a literární souvislosti**. ***Na FTK UP se uskutečnilo **shromáždění akademické obce**. ***Proběhly **slavnostní akty** pro změnu absolventů doktorských studijních programů a předání jmenovacích dekretů docentům. ***Na návrhy CMTF a FF UP schválila Vědecká rada UP **kolegia oborů** teologie, filologie, filozofie, historie a psychologie. ***Fondem rozvoje vysokých škol bylo pro rok 2002 přijato celkem **47 projektů** podaných pracovišti UP. ***Na FF UP byly slavnostně otevřeny **dvě nové učebny**. ***O možnostech studia v Japonsku informoval studenty UP zástupce Japonského velvyslanectví v ČR **K. Sasaki**. ***Akademický senát UP při letošním schvalování rozpočtu rozdělil částku o **14 % vyšší** než loň. ***Od slavnostního aktu **znovuootevření Palackého univerzity** uplynulo padesát pět let. ***V jednom z objektů Pf UP v Olomouci-Holici vypukl **požár**. ***Byly vyhlášeny **volby do AS UP**. ***FTK spolupřádala na Pradělu **Mistrovství ČR neslyšících v alpském lyžování**. ***Obec spisovatelů a česká sekce IBBA udělily doc. V. Reřichové, CSc., z Katedry českého jazyka a literatury PdF UP a doc. D. Dorovské, CSc., z PdF MU v Brně **Zlatou stuhu 2001** za učebnici *Čítanka 9*.

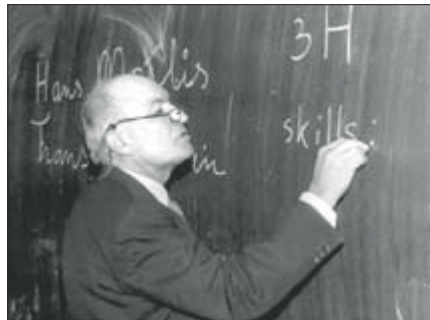
Březen

Pf UP pořádala v prostorách Slovanského domu **fakultní Reprezační ples**. ***Univerzitní senátoři vyjádřili souhlas s přihlášením univerzity k dokumentu **Magna Charta Universitatum**. ***Panelová diskuse na téma **Romové v Olomouci** s úvodní přednáškou Mgr. Z. Jařabové (FF UP) proběhla v olomouckém

Neobyklý seminář z didaktiky biologie na Přf

■ V rámci závěrečného semináře z biologie, který vedl pro studenty 5. ročníku učitelského studia biologie prof. RNDr. Vítězslav Bičík, CSc. pozvala Katedra zoologie a antropologie dva významné didaktiky biologie z Holandska, dr. H. Morelise (z Národního institutu pro rozvoj učebních osnov) a dr. F. Carelsena z Twente University. Oba se aktivně podíleli i na organizování mezinárodních biologických olympiád, o nichž jsme byli již předem prof. Bičíkem podrobně informováni.

Byl to opravdu neobyklý a velmi zajímavý seminář. Seznámili jsme se s velmi kreativní podobou

▲ *Dr. H. Morelis radil budoucím pedagogům, aby při vyučovacím procesu dodržovali zásadu 3H (head, hands, heart), tj., aby při vyučování používali hlavu, ruce i srdce.*

Bioetická dilemata

■ O etických aspektech rozhodování lékaře v některých složitějších situacích se hovořilo na bioetickém semináři *Etická dilemata v medicíně*, který proběhl na Cyrilometodějské teologické fakultě UP 3. 12. 2002. Prof. L. Šoltés, DrSc., z Trnavské univerzity se ve své přednášce věnoval především konečné fázi lidského života a seznámil posluchače s konkrétním případem, na jehož řešení se podílel jako předseda Etické komise Ministerstva zdravotnictví SR. Konečným výsledkem doporučeného postupu byl spontánní porod živého dítěte těhotnou ženou týden po její mozkové smrti, která nastala v souvislosti s přestávlým úrazem. Prof. K. Šipr pak ve svém referátu pojednal o etických problémech spojených s prenatalní diagnostikou.

Někdy se diskutuje, zda pořádat, či nepořádat hostovské přednášky a poukazuje se zejména na nevypočitatelnost zájmu o účast. Zkušenosti s proběhlým bioetickým seminářem spíše naznačují, že se vyplatí nepodceňovat význam informovanosti a využít k ní například také Žurnál UP a internet. Bioetického semináře se zúčastnilo téměř 80 studentů i vyučujících, především z bohoslovecké a lékařské fakulty.

-kš-

Přehlídka animovaného filmu poprvé v Olomouci

Např. P. Nikl, jeden z Tvrdohlavých (výrazný český výtvarník), běhal po nádherných prostorách konviktu, chtěl vidět každou skulinku, byl absolutně uchvácen. Nemohli jsme ho vůbec udržet. V mnoha lidech tyto prostory opravdu vzbuzují ohromení, překvapení, ale i závěst, nastínil bezprostřední zážitky ze setkání s tvůrcem v prostorách UC UP.

Program přehlídky byl rozdělen do bloků a téměř každý snímek byl odborně představen, mnohdy i autorem. Mezi sekce, do níž pořadatelé rozdělili program, patřil např. blok nazvaný *Pátek třináctého*, který nabídl „český animovaný film v hororovém hávu“, blok *Insectomania*, jakožto sociokulturní fenomén hmyzu v lidské kultuře ad. Dohromady pak bylo možné shlédnout asi osmdesát filmů. *Festival byl určen jakémukoliv zájemci, byl ale koncipován pro poučeného a náročného diváka, a tak byly i jednotlivé bloky sestaveny, konstatoval P. Bilík a dodal: Neměli jsme až takový zájem o prvoplánovou atraktivitu, ale o hloubku. I pojmenování jednotlivých bloků bylo v podstatě na hranici srozumitelnosti pro někoho, kdo se v animovaném filmu vůbec nevyzná a vlastně i tím*

výuky. Potvrdili jsme si, že když jenom slyšíme, můžeme často zapomenout. Když vidíme, docela dobře si pamatujeme. Ale když sami nějaký úkol provádíme, pak snadněji porozumíme. Některé výzkumy ukazují, že si v průměru dlouhodoběji pamatujeme jen zhruba 10 % z toho, co čteme, asi 20 % z toho, co slyšíme, asi 30 % z toho, co vidíme, asi 50 %, když něco vidíme i slyšíme, a 70–80 %, když můžeme novou problematiku prodiskutovat se svými kolegy a získáme-li osobní zkušenosti při praktickém provádění.

V průběhu semináře jsme se střídavě ocitli v roli žáků i vyučujících, pracovali jsme ve dvojicích i malých skupinkách, své dovednosti jsme si vyzkoušeli při experimentu s papírovou chromatografií, porovnávali jsme původní obrázky a rozhodovali se, na kterých jsou původní biotypy nejvíce zachovány a na kterých zcela chybějí. Byli jsme upozorněni, jak správně formulovat otázky, jak na ně odpovídat, jak formulovat závěry a jak své budoucí žáky motivovat. Za špatně položenou otázku jsme byli taktně kritizováni, za výborně položenou otázku nebo správnou odpověď jsme obdrželi odměnu v podobě cibule některé odrůdy hyacintu, dovezené našimi hosty z Holandska.

Myslíme si, že jsme v tomto semináři vcelku obstáli v teorii, horší to však bylo s našimi praktickými znalostmi a dovednostmi. A to je možná charakteristické pro současné české školství, do jehož zajetých kolejí by naše generace neměla nekriticky sklouznout. Přínos tohoto semináře s mezinárodní účastí vidíme i v tom, že jsme si mohli ověřit svoje znalosti angličtiny. Mnozí z nás pocítili, kde nás „bota tlačí“, nicméně oba Holanďané ocenili, že někteří z nás mohli v angličtině i věcně diskutovat a klást otázky.

Ze semináře si každý z nás jistě něco odnesl a jeho obsah si budeme připomínat i při své budoucí pedagogické práci.

Posluchači 5.ročníku učitelského studia biologie M. Fialová, M. Hanáková, M. Štýbnarová a J. Šimůnek Foto E. Opatrný

Křest English for Europe

■ V pondělí 9. 12. 2002 proběhl v Praze v prostorách Paláce knih Luxor křest učebnice *English for Europe*. Tato nová jazyková učebnice byla vyvinuta a vydána organizací inSTEP v Olomouci a je určena především pro jazykovou přípravu zaměstnanců veřejné a státní správy, samosprávy a privátní sféry spolupracující s Evropskou unií.

Knihu na křtu představil patron projektu M. Stropnický, člen činohry divadla Na Vinohradech a dlouholetý velvyslanec České republiky v zahraničí. Za organizaci inSTEP se křtu zúčastnili paní Mgr. J. Whittakerová, V. Škodná a Z. Spurný.

-šrm-

Dokončení ze str. 1

bylo nastaveno jakési síto, které k nám přivedlo hlavně ty, kteří o animovaný film opravdu stojí, kteří se nejdou jen lacině pobavit. Organizátoři připravili i speciální projekce pro veřejnost a školy. Promítali jsme pro asi šest set dětí z různých škol, pro děti ze speciálních ústavů, děti s handicapem, děti sluchově postižené, účastny promítání byly i maminky s malými dětmi. Myslím, že se nám v tomto smyslu podařila skvělá integrace, ohlas byl bezprostřední, řekla V. Klusáková a dodala, že i přesto, že doprovodná akce byla pro přehlídku ztrátová, příště ji uskuteční opět. Široké veřejnosti se potom nabízele snímky v kině Lípa v sobotu večer, velkou událostí byla návštěva jednoho ze světových animátorů, guru estonského animovaného filmu, Priita Pärna, a konečně v doprovodném programu bylo možné navštívit performanci výtvarníka P. Nikla, koncert skupiny Kupě či výstavu P. Čecha (viz foto na str. 1), jenž je jedním ze dvou českých reprezentantů v antologii středoevropského komiksu Stripburger. Kromě komiksově kresby spadá do jeho díla i série olejomaleb.

M. Hronová

Rodina očima odborníků

■ Již potřetí uspořádala Moravsko-slezská křesťanská akademie v Olomouci ve spolupráci se Spolkem lékařů ČLS a s Etickou komisí LF UP a FNO tradiční bioetickou konferenci, tentokrát na téma *Mění se úloha rodiny v péči o dítě?*

Konference, která proběhla 30. 11. 2002 v Arcibiskupském paláci, byla záměrně koncipována tak, aby oslovila nejen pediatri, psychology a pedagogy, nýbrž i širší laickou veřejnost. Vždyť rodina je dnes sice lépe zabezpečena po hmotné stránce, současně je však více ohrožena a častěji se rozpadá. Stále více prosazovaná svoboda a práva jednotlivců oslabují mezilidské vztahy a ohrožují jejich trvání. Tzv. krize rodiny však není nezvratná, neboť krizové momenty (nízká porodnost, zvýšený počet dětí narozených mimo manželství, v průměru jen jedno dítě v rodině) na druhé straně aspoň zčásti vyrovnávají některé pozitivní ukazatele (snížení umělého přerušování těhotenství, jedna z nejnižších úmrtností novorozenců ve světovém kontextu).

Přednesené příspěvky analyzovaly většinu problémů, jimž je dnešní dítě v rodině, ve škole, mezi vrstevníky i v nemocnici vystaveno. Doc. R. Smahel rozebral jednotlivá údobí života dítěte, zabýval se traumatickými zážitky v dětství a úlohou násilí šířeného médií. O svých dlouhodobých výzkumech pěstounských rodin, jež mají v Olomouci tradici již od šedesátých let, informovala prof. J. Koluchová, na niž navázala dr. I. Sobotková zamyslením nad hlavními faktory, které činí rodinu odolnou a funkční. Vtipným podáním se vyznačoval příspěvek pražského specialisty dr. R. Honzáka o léčbě rodiny, který zároveň

kriticky poukázal na řadu nedostatků v legislativě. Z pohledu primáře novorozeneckého oddělení problém rozebral MUDr. L. Kantor. Na závěr vystoupil prof. V. Mihal, odborný garant celé konference, aby se s posluchači podělil o své zkušenosti z péče o nemocné dítě na Dětské klinice FNO.

Protože nemoc dítěte vždy narušuje obvyklý chod rodinného života, je pro jeho léčbu, jak vyplynulo z diskuse, nesmírně důležité, aby rodiče, učitelé, lékaři, zdravotní sestry a sociální pracovníci ve vzájemně dobré spolupráci dokázali zachovat vůči dětem normální vztahy a eliminovat rušivé momenty na minimum.

PhDr. R. Zaoral, předseda MSKA Olomouc

Fyzioterapeutická konference na špičkové úrovni

■ Dne 22. 11. 2002 se v prestižních prostorách auly FF UP uskutečnila odborná lékařsko-fyzioterapeutická konference s mezinárodní účastí. Porádajícím organizací – Klinikou rehabilitačního a tělovýchovného lékařství FNO a LF UP, České Bobath asociací a Unii fyzioterapeutů ČR se podařilo zvládnout náročný úkol. Účast přijaly kapacity světové úrovně v oblasti diagnostiky a terapie pacientů s následky mozkových lézí v dospělém a dětském věku. Tak bylo dosaženo velmi kvalitního programu, ve kterém zazněly přednášky doc. F. Vélého, z Katedry fyzioterapie, FTVS UK, zakladatele české kineziologie, doc. I. Vlachové, primářky lktové jednotky Neurologické kliniky FN a LF UP, MUDr. I. Chmelové, primářky Dětského centra Městské nemocnice v Ostravě, MUDr. A. Krobota, primáře Oddělení rehabilitačního lékařství FN a LF UP a mnohých dalších, které nerada opomímám, ale patří jim ještě jednou velký dík za jejich přínosné prezentace. Na závěr ponechávám prostor pro „perly“ – zahraniční účastníky, kteří vážili cestu např. až z dalekého Izraele – Mrs. E. Panturinová, PhD., senior instruktorka konceptu *Bobath*, což je ucelený systém celodenní péče o pacienty s pohybovými, kognitivními, fatickými a následky po poškození mozku. Ze Spolkové republiky Německo přijela fyzioterapeutka H. Pickenbrocková, která prezentovala vlastní výzkumnou práci týkající se péče o pacienty v časných fázích po vzniku poškození. Z. Szwilingová z Dětského rehabilitačního stacionáře ve Varšavě, je v Evropě průkopnicí využití *Bobath konceptu* u novorozenců a kojenců.

Akce měla hojnou účast a setkala se u posluchačů s velkým ohlasem, který byl pro pořadatele dostatečným poděkováním za náročnou práci při její přípravě a dodal chuť do pořádání dalších, neméně významných.

Mgr. P. Bastlová

▲ Galerie Vypad připravila na začátek roku 2003 výstavu M. Šimkové, která představí soubor kreseb převážně z nedávného období svého studia na VSUP v Praze (Ateliér ilustrace a grafiky prof. J. Šalamouna). Výstava bude zahájena 8. 1. v 18 hod. a potrvá do 12. 2. 2003.

-smo-

Návštěva z amerického velvyslanectví na FF UP

■ Studenti Katedry politologie a evropských studií FF UP měli 2. 12. příležitost diskutovat se zástupcem velvyslance USA v ČR K. Hillasem na téma *US – Czech Relations, US Foreign Policy*. K. Hillas vysoce hodnotil úroveň jejich dotazů a znalostí; student, který měl podle jeho mínění nejobtížnější dotaz, byl pozván k prohlídce velvyslanectví USA v Praze.

Během své návštěvy byl K. Hillas přijat u prorektorky UP doc. L. Hornové, kde se zapsal do pamětní knihy UP, setkal se rovněž se členy Správní rady UP a organizátory Olomoucké letní školy.

-im-

Klub absolventů a příznivců UP přeje univerzitní obci a jejím akademickým funkcionářům krásné Vánoce a úspěšný nový rok 2003.

Jubilea

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdrželi 10. 12. v pracovně rektorky UP prof. J. Mačákové, CSC., blahopřejný dopis prof. V. Bičík, CSC., (na snímku vlevo) z Katedry zoologie a antropologie PřF UP, a zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP doc. R. Horák, CSC., prorektor pro rozvojové a organizační záležitosti a statutární zástupce rektorky UP.

-red-, foto -tj-

Divadle hudby.***Spolek studentů FF UP pozval na besedu poslance Unie svobody V. Mlynáře.***Katedra slavistiky FF UP připravila ke 150. výročí úmrtí N. V. Gogola mezifakultní studentskou konferenci.***Univerzitu navštívil velvyslanec Polské republiky v ČR dr. A. Krawczyk.***Ve Velkých Losinách proběhlo *Multidisciplinární mamologické sympozium*.***UP se již po desáté zúčastnila vídeňského veletrhu *BeSt 2002*.***V rámci programu *Slyšet jinak* přednášel na KHV prof. J. Gründler z Grazu.***Katedra rekreologie FTK UP pořádala v olomoucké Sidii tradiční *Rekreoflám*.***Celostátní seminář na téma *Aktuální problémy žakovské samosprávy* se uskutečnil na PdF UP.***Za účasti velvyslance Francie v ČR P. Costeho byly zahájeny *Dny francouzské kultury – Rendez-Vous à Olomouc*.***Proběhl III. *Vejdovského olomoucký vědecký den*.***Katedra teorie dramatických umění FF UP hostila návštěvu z partnerské *Slezské univerzity Katovice*.***Mezi nakladatelství zúčastněná na letošních Libri 2002 patřilo také *Vydavatelství UP*.***Lokalita ulic Křížkovského a Wurmova, ve kterých sídlí některá pracoviště FF UP, obsadil filmářský štáb společnosti Czech Anglo Productions, s.r.o. Praha při natáčení filmového přepisu Pasternakova *Doktora Živaga*.***Neurologická klinika LF UP pořádala regionální seminář na téma *Cerebrovaskulární onemocnění*.***Mezi nejlepšími sportovci vyhlášenými za *Olomoucký kraj* v roce 2001 byli také absolvent FTK UP R. Knebel a studentka FTK T. Wagnerová.***PdF UP byla pořadatelem koncertu vítězů celostátní soutěže pedagogických fakult v *interpretaci hry na varhany*.***Na PdF UP se konala *III. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami*.***Studenti UP se úspěšně zúčastnili *Akademického mistrovství ČR v badmintonu*.***Prof. J. Pazdera, přednosta Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie LF UP, obdržel *Medaili MŠMT II. stupně*.***Na PdF UP se konal druhý ročník odborného semináře *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole*.***Studenti FF UP tlumočili na *Francouzsko-českých ekonomických dnech* v Olomouci.***Na *8. zimní paralympiáde* v Salt Lake City měla své úspěšné reprezentanty také FTK UP.

Duben

Jedno z detašovaných *Regionálních evropských informačních středisek (REIS)* bylo zřízeno také v prostorách FF UP.***V rámci pomoci univerzitě v Příštině bylo na náklady daru Ch. Merrilla ve Vydavatelství UP vytištěno *300 ks skript* v albánském jazyce.***Katedra výtvarné výchovy PdF UP a IC UP spolupřádaly výstavu waleských umělců s názvem *Bdělé snění – Dreaming Awake*.***V aule FF UP byli *promováni* další absolventi doktorského studijního programu a předány jmenovací dekrety novým docentům.***Na FF UP byl zahájen přednáškový cyklus *Nizozemská kultura*.***V prostorách Arcibiskupského paláce se konalo XXX. sympozium na téma *Akutní koronární syndrom & Varia*.***Členům akademické obce byla představena *nová multimediální jazyková učebna* na FF UP.***Grantová agentura MZ ČR udělila finanční podporu sedmi projektům lékařského výzkumu a vývoje na UP pro rok 2002.***O možnostech *studentských pobytů v Austrálii* informovali na setkání se studenty na PF UP zástupci agentury Elsa.***Začal 37. ročník festivalu dokumentárních filmů *Academia film Olomouc*.***Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty CMŤF UP uspořádalo ve v Praze sympozium s názvem *Číslo v textech před rokem 1600*.***Na PdF UP se konala mezinárodní konference na téma *Vědy o člověku na prahu 3. tisíciletí*.***PřF UP byla hostitelem semináře pro učitele středních škol *Nové směry ve fyzikálním vzdělávání*.***Na LF UP se konal 8. seminář univerzitního *Společenství pro studium hlasu a řeči*.***Na FF UP přednášel mexický velvyslanec v ČR *F. Salas Loce*.***PdF UP uspořádala mezinárodní konferenci pod názvem *Podíl matematiky na přípravě učitele primární školy*.***O možnostech bližší spolupráce groningské a olomoucké univerzity jednal na UP

Dr. N. Streekstra z Královské univerzity v Groningenu (RUG).***Na CMTF UP přednášel **prof. M. Lobkowicz**.***Gynekologicko-porodnická klinika LF UP pořádala **XIX. konferenci sekce perinatální medicíny**.*****Pamětní medaile UP** obdrželi prof. N. Flageul, prof. P. Dutertre a prof. I. Yannakakis z Univerzity Charlese de Gaulla v Lille.***Na FF UP přednášel **velvyslanec Dánského království v ČR J. R. Hansen Bojer**.***Ve Velkých Losinách proběhlo postgraduální a vědecké sympozium s názvem **Radiologie hrudníku: bronchogenní karcinom**.*****Ministerstvo kultury České republiky v ČR** věnovalo UP knihy o čínském jazyku, kultuře a historii pro učitele a studenty čínštiny na UP.***Na PrF UP se konala tradiční **Soutěž o nejlepší studentskou práci** v oboru matematika a v oboru fyzika.***Na FF UP se konala studentská konference **Student a věda**.*****Velkou cenu AFO 2002** udělila mezinárodní porota filmu *Nisha* (Nizozemí 2001) režiséra D. Tellegena.***Uskutečnily se volby do Akademického senátu UP.***Studentka PdF UP **E. Machů** se stala vítězkou soutěže **o nejkrásnější vysokoškoláčku ČR** v roce 2002.***Na univerzitě začal pracovat **Doktorandský klub**.

Květen

Univerzita Palackého spolupracovala při pořádání oslav **Dne Evropy**.***Na FF UP se sešli **mladí lingvisté**.***Byly vyhlášeny výsledky 8. ročníku veřejné literární soutěže pro studenty UP.***Ve Velké aule Karolina v Praze se uskutečnil slavnostní předání dekretů **profesorům VŠ**, mezi nimiž byli také prof. J. Hálek, CSc., prof. J. Fiala, prof. J. Kameníček, prof. M. Mašlán, prof. J. Nauš a prof. C. V. Pospíšil.*****Ceny města Olomouce** obdrželi mj. doc. V. Panoš (in memoriam), prof. M. Togner, a Mgr. K. Hegrová.***V aule FF UP se sešli někteří z dosavadních ministrů životního prostředí na setkání nazvaném **Ropáci**.***Nový Akademický senát UP zvolil svým předsedou **MUDr. Z. Zlámalu** z LF UP.***Ve spolupráci s FTK UP proběhl mezinárodní seminář **k problematice hluchoslepých osob**.***Studenti LF UP se s úspěchem zúčastnili mezinárodní vědecké konference **studentů stomatologie** v Lodži.***FTK UP uspořádala tradiční **Sportovní den UP**, jeho součástí byl i 10. ročník **Speciální olympiády**.***V aule FF UP byl ukončen akademický rok studentů a absolventů **Univerzity třetího věku**.***Dětská klinika LF UP pořádala **XX. dny klinické a praktické pediatrie**.***Katedry chemie, fyziky a matematiky PrF a PdF UP byly pořadatelé **Jarmarku chemie, fyziky a matematiky II**.***Na FF UP zasedala **Mezinárodní komise pro studium spisovného jazyka při MKS**.***Kabinet regionálních dějin FF UP pořádal sympozium na téma **Perspektivy místopisné práce na Moravě**.***Katedra geologie PrF UP připravila konferenci s exkurzí v **Českém masivu a Západních Karpatech**.***Ve Vojenské nemocnici proběhl **III. Chvojkův den**.***Hemato-onkologická klinika LF UP uspořádala **XVI. olomoucké hematologické dny**.***Na FF UP přednášela filipínská velvyslankyně v ČR **K. Salasová**.***UP udělila titul **doctor honoris causa** prof. dr. V. Mertensovi z Freie Universität Berlin.***Na UP se konal další seminář **Společensví pro studium hlasu a řeči**.***Sportovci UP se s úspěchem zúčastnili **I. českých akademických her** v Brně.***Na LF UP se konala **XXXV. konference studentské vědecké činnosti 2002**.***Cambridge University Press a UP pořádaly seminář vedený **L. Jonesem**, světovým autorem učebnice angličtiny.***Rektorka UP vyhlásila **soutěž o Cenu rektorky UP** za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studentů v roce 2002 a Cenu rektorky za nejlepší sportovní výsledky studentů UP pro rok 2002.***Setkání pracovníků **public relations** na pardubické univerzitě se účastnili i zástupci UP.***Centrum humanitních studií a olympismu na FTK UP pořádalo česko-slovensko-polské sympozium **k problematice volného času**.***Kolegium oboru umění a teorie umění schválilo zřízení **Centra pro uměnovědnou, uměnovýchovnou a uměleckou činnost UP**.

S koncem roku přicházejí každoročně studentské večírky...

Fotografiemi T. Jemelky se vrátíme k několika studentským večírkům, jež každoročně v tento čas upozorňují na přicházející dobu vánoční. **Církevní Silvestr** (viz foto 1 – vstup moderátorů večera) uspořádalo 28. 11. v U-klubu Vysokoškolské katolické hnutí. Večírek určený nejen studentům UP, ale i všem mladým křesťanům, je pořádán každoročně zhruba pět let. Velkou rolí v připraveném programu hrála mimo různé soutěže plesového charakteru a scénky česká a světová filmová hudba 60. let, okořeněná klasikou v podobě polky či valčíků.

▲ Foto 1

Olomoucký U-klub se opět značně zaplnil 2. 12. Tentokrát prostory patřily **Rusistickému večírku**, v jehož průběhu zazněly songy V. Vysockého (viz foto 2), sborový zpěv, k pobavení se pak nabízely studentské scénky či skeče (ruské drama a literatura)...

▲ Foto 2

O Ježíškovi, darovnicích a prezidentu Gottwaldovi

Můj dědeček se narodil, vyrostl, žil a zemřel v nepříliš bohatém, ale zato malebném kraji mezi městy Třebíč a Třešín na Českomoravské vrchovině, v kraji, jenž je odedávna proslulý betlémskou tradicí. Ručně vyráběné betlémy, at už vyřezané ze dřeva, nebo papírové, se tam v mnoha domácnostech stavějí, chovají a o Vánocích hrdě vystavují dodnes. Dědeček svůj kraj a vůbec lidové zvyky a tradice miloval, a tak není divu, že i on hleděl pro svou rodinu zajistit betlém, v němž by byla patřičným způsobem oslavena vánoční zvěst. Narodil od některých svých sousedů a známých však dědeček, který celý život pracoval jako technický úředník v elektrárně, nevládl ani řezbářským dlátkem, ani štětcem a barvičkami. Proto se rozhodl zůstat věrný jednomu ze svých pozoruhodně formulovaných životních hesel, které nám často opakoval a které znělo: „My byli kluci ze vsi a neměli jsme nic jiného, než čeho se nám dostalo.“

Ze všeho nejdřív se dědečkovi dostalo klasických tištěných jeslíček Mikoláše Alše – pečlivě z nich vystříhal figurky rázovitých českých venkovanů, podlepl je překližkou a pod vlivem svých čerstvých zážitků z mobilizace na přelomu září a října onoho předválečného roku stejným způsobem upravil a do Alšova betlému zasadil několik figurek československých vojáků a důstojníků, vystříhaných z nějaké armádní instruktážní příručky.

„Proč by to nemělo patřit do betlému?“ řekl tehdy babičce, „myslíš, že na přelomu letopočtu po Izraeli

Studenti uměnovědných kateder FF UP se nakupili do stejných prostor (U-klubu) 4. 12. Jejich **Mikulášský večírek** se těšil rovněž hojně účasti (asi 250 uměnovědných těl) a společně s Mikulášem a andělem jej zpestřovaly funkové kapely La Jazz Kygna (viz foto 3), Bubble Gun, Oslíka s ovčí vztah, ale také calvados, slivovice či jiné chutné nápoje.

▲ Foto 3

V klasické hospodě Na pile se 9. 12. sešli anglisté a amerikanisté, kteří zábavu letos přizpůsobili Divočkému Západu (viz foto 4). Již tradiční **Mejdan anglistů a amerikanistů** zahájil vedoucí katedry prof.

▲ Foto 4

J. Macháček, a jak Žurnálu UP potvrdil Mgr. R. Hýsek, nabýt sál zmíněného podniku hýřil originálními hrami či českými lidovými písněmi přeloženými do jazyka anglického. Příjemné bylo také hudební „ladění“ Valašské bluesové společnosti, značně neobvyklé se některým jevil vystoupení taneční skupiny Hlava Nehlava se show Abyzme nebyly tlustý.

-map-, foto -tj-, -jp-

chodili jihočeští ponocní v kožíších, vlastenecké typy lechů a jiné Alšovy krojované postavy?“

Aby však přece jen trochu připomněl blízkovýchodní položení Ježíškova rodiště, doplnil dědeček svůj betlém ještě během války o několik velbloudů a neurčitých, slonů podobných zvířat, vystříhaných zřejmě z obalů do kávy, čaje a jiných připomínek předválečných časů relativní hojnosti. Protože zároveň trochu povyrosl můj strýc, získal dědeček pro svůj betlém figurky hajného, námořníka a šaška – poslední jmenovaný měl na Štědrý večer roku 1944 po několik minut (a za maximálního zatemnění) na obličej nalepenou říšskoněmeckou známku s portrétem Adolfa Hitlera.

Po válce pak dědeček svůj betlém rozšířil do té míry, že jeho nádherou a rozmanitostí byl zastíněn dokonce i osvětlený vánoční stromek. Do betlému přibyl hloupý Honza, princezna, král, vodník, kouzelník a ježibaba z otcova loutkového divadélka, několik sádrových indiánů s různým stupněm uraženosti horních a dolních končetin, dřevěný koník, plechová lokomotiva a v neposlední řadě také část Führerových vídeňských jeslíček z 2. poloviny 19. století, které dědeček našel na půdě ve své rodné chalupě. Tím se opodal vlastního středu dědečkova betlému s Josefem, Marií a malým Ježíškem objevil ještě jeden, „náhradní“ chlívěk s oslíkem, telátkem a kočetou, prý pro případ, že by Svatá rodina nenalezla

Dokončení na str. 5

Noví profesori UP

Ve Velké aule pražského Karolina byly 1. 11. 2002 slavnostně předány dekrety šedesáti sedmi profesorem českých vysokých škol jmenovaným s účinností od 1. 11. 2002. Byli mezi nimi i členové akademické obce UP – na návrh její Vědecké rady převzali jmenovací dekrety prof. Pavel Ambros, Th. D. (děkan CMTF, vedoucí Katedry spirituality, mezináboženského dialogu a studií křesťanského východu), pro obor teologie; prof. Ing. Stanislav Bureš, CSc. (vedoucí Katedry zoologie a antropologie a Ornitologické laboratoře PŘF), pro obor zoologie; prof. PhDr. Helena Flídrová, CSc. (Katedra slavistiky FF), pro obor ruský jazyk; prof. PhDr. Hana Válková, CSc. (vedoucí Katedry aplikované tělesné výchovy FTK), pro obor kinantropologie.

V minulém čísle jsme přinesli stručné profily prvních (v abecedním pořadí) dvou z nich, dnes publikujeme zbylé dva:

Prof. PhDr. Helena Flídrová, CSc. (1941)

Filozofická fakulta UP, Katedra slavistiky.

Obor: ruský jazyk.

Vědecká a výzkumná specializace: gramatika současné ruštiny, teorie dialogu, textová lingvistika.

Prof. H. Flídrová, CSc., je autorkou (spoluautorkou) 146 vědeckých publikací, z toho 15 bylo publikováno v zahraničí.

Významné publikace z posledních pěti let:

Flídrová, H.: *K užiti ruského inkluzivního imperativu*. Slavia 67, 1998, sešit 3, str. 391–304.

Flídrová, H.: *Pseudoprídatočnyje predloženiya v naučnom stíle (v sopostaviteľnom rusko-češskom plane)*. In: Reflexie aktuálního výzkumu ruského jazyka. Univerzita Konstantína Filozofa, Nitra 1999, str. 93–97.

Vysloužilová, E., Flídrová, H., Machalová, M., Vychodilová, Z.: *Cvičebnice překladu pro rusisty I*. FF UP, Olomouc 2002, 291 str.

Poslední kongresovou přednášku na téma *O nekotých osobnostech naučnej reči v oblasti sintaxie složného predloženiya (v rusko-češskom sopostaviteľnom plane)* přednesla prof. H. Flídrová na téma „V poiskach ekvivalentnosti“ v Prešově v září 2002.

Prof. H. Flídrová vede dva postgraduální studenty v oboru ruský jazyk. Přednáší na Filozofické fakultě UP morfologii a syntax současné ruštiny a úvod do studia ruštiny.

Citovanost: 56 (z toho v zahraničí 20).

Foto -tj-

Prof. PhDr. Hana Válková, CSc., (1943)

Fakulta tělesné kultury UP, vedoucí Katedry aplikované tělesné výchovy.

Obor: kinantropologie.

Vědecká a výzkumná specializace: psychologie sportu, aplikované pohybové aktivity.

Prof. H. Válková, CSc., je autorkou (spoluautorkou) 62 vědeckých publikací, z toho 26 publikovaných v zahraničí.

Významné publikace z posledních let:

Válková H.: *Sociálně psychologické faktory a vývoj výkonnosti hráčů košíkové*. Olomouc, PdF UP, 1990.

Válková H.: *Diagnosis of some somatic, psychomotor and social variables of disabled children*. In *Proceeding of the Second European Conference on Adapted Physical Activity and Sports: Health, Well-being and Employment: towards European Cooperation Programs* (pp. 55–61). Leuven: Acco.

Válková, H.: *Skutečnost, nebo fikce? Socializace mentálně postižených prostřednictvím pohybových aktivit*. Olomouc, UP 2000.

Prof. H. Válková, CSc., vede osm postgraduálních studentů v oboru kinantropologie.

Přednáší na Fakultě tělesné kultury UP psychologii sportu, teorii aplikovaných pohybových aktivit. Působí také na LF UP, a na univerzitách v Brně a Liberci.

Citovanost: 88.

Prof. H. Válková, CSc., byla v listopadu 2002 zvolena do funkce děkanky FTK UP.

-red-, foto -tj-

O Ježíškovi, darovnících a prezidentu Gottwaldovi

přistěší v prvním chlívku. Josefa a Marii ze starého Führichova betlému dědeček, inspirován akcí „100 000 inteligentů do výroby“, nenápadně zařadil mezi přicházející darovníky a „druhého“ malého Ježíška schoval coby potenciální budoucí kádr do zálohy.

Když dědeček odešel do důchodu, měl ještě více času a chuti dále vylepšovat svůj betlém, už kvůli generaci svých vnuků, která mu zároveň byla zdrojem dalších panáčků, zvířátek a jiných hraček. Tak se stalo, že poklonit se malému Ježíškovi kráčelo např. několik igráčků v nejrůznějších profesích, sedm umaštěných papírových mikulášů z obalů od perníku, římská legionária z časopisu ABC (z téhož časopisu pocházející vystřihovánka „anatomie holuba“ byla babičkou z betlému včas odstraněna), čerti z chlupatých drátků, obrovská umělohmotná husa s oranžovými očima, jež měla místo nohou kartáč na drbání zad, a originální matřoška, kterou bratranec povinně obdržel na školní jolce s dědou Mrázem (bůhví kolik matřošek bylo uvnitř).

Od malička jsem v dědečkově betlému obdivoval postavu pána středního věku, jenž švihácky a s dýmku

v ruce stál opodál darovníckých mas. Jak jsem se později dozvěděl, byl to první dělnický prezident Klement Gottwald, vystřížený dědečkem z nějakých novin a podlepený překlízkou – usmíval se, oči měl jako dvě škvírky a vlasy pěkně ulízané. Jistě se právě vrátil od jesliček, kde na malého Ježíška přátelsky kynul dýmku a daroval mu nabylý černý tatraplán.

Myslím, že dědečkův betlém, jakkoli působí nepodivně, zobrazuje pravý smysl vánočních svátků – totiž to, že cesta k jesličkám s právě narozeným Spasitelem není uzavřena ani té největší přišeře.

S přáním hezkých a oduševnělých Vánoc

O. Bláha (FF UP)

Knihkupectví STUDENTCENTRUM přeje všem svým milým zákazníkům z řad akademické obce UP příjemné prožití vánočních svátků a vše nejlepší do nového roku.

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na Vás.

Červen

Na PŘF UP se konala mezinárodní konference z univerzitní algebrы **AAA 64**.*** Akademik sport centrum UP ve spolupráci s United Games uspořádalo **Mezinárodní festival mládeže United Games of Nations**.***Při přijímacích zkouškách na UP se hlásilo **17 697 uchazečů**.***K 10. výročí obnovení Katedry klasické filologie na FF přednášel prof. R. P. H. Green z Glasgowu.***Olomouc se stala dějištěm 1. středo-evropského kongresu intenzivní medicíny **CECIM Olomouc 2002**.***Mezinárodní setkání odborníků z oblasti sportovního managementu se účastnil také světový rekordman **S. Bubka**.***Na PdF UP se konala mezinárodní vědecká konference k **modernizaci technické výuky**.***Prof. S. Kratochvíl se stal nositelem **Ceny Františka Palackého 2002**.***UP získala od GACR v letošním roce **o sedm grantů méně** než loni.***Konal se 9. ročník tenisového turnaje **UP OPEN 2002**.***Mezinárodní hudební festival pro děti a mládež se zdravotním postižením spolupřádala FTK UP.***Olomoucké Divadlo hudby hostilo **Actors Anonymous Theatre** – studenty Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP.***Uskutečnil se **11. mezinárodní pneumologický kongres**.***Proběhl **Knapkův memoriál** pořádaný FTK UP.***Pod názvem **Olomoucké dny aplikované matematiky (ODAM)** proběhlo na PŘF UP setkání matematických statistiků.***Konal se mezinárodní konference na téma **Pokrok v chromatografii a elektroforéze**.***Další z cyklu přednášek **Akademičtý týden XII** nabídla CMTF UP.***V rekonstruovaných prostorách nad hradbami se konala **zahradní slavnost** Katedry politiky FF UP.

Červenec – srpen

Olomouc se stala dějištěm **České speciální olympiády** spolupřádané FTK UP.***Prof. A. Lass z americké Mount Holyoke College jednal na UP o možnostech výměnných pobytů.***Katedra hudební výchovy PdF UP byla spolupřádatelům hudebního festivalu **Baroko 2002**.***Zahájení 9. ročníku Olomoucké letní školy se účastnil americký velvyslanec v ČR **C. Stapleton**.***K pracovnímu setkání se sešlo nově zvolené **Předsednictvo České konference rektorů**.***Na FF UP se uskutečnil 16. ročník **Letní školy slovanských studií**.***Univerzitu navštívil velvyslanec Slovenské republiky v ČR **D. Mirošič**.***Centrum interdisciplinárních studií UP uspořádalo 5. ročník **Letní školy rozvoje pomoci a spolupráce**.***Pod názvem **Diagnostika pohybového systému** proběhla na FTK mezinárodní konference.***Následkům **srpnových povodní** neunikly ani některé objekty a zařízení českých vysokých škol.***Na téma **Občan ve 21. století** se na PdF UP uskutečnila letní škola pro učitele občanské výchovy.***PF UP uspořádala **Letní školu evropského práva 2002**.***Na FF UP se uskutečnil kurz k **tematice nizozemského a vlámského malířství ve Zlatém století**.

Září

Bylo zahájeno **stěhování** pěti kateder FF a PdF UP do Uměleckého centra UP.***Na LF UP se uskutečnil **mykologický seminář**.***Konaly se **Psychologické dny 2002**.***Na UP probíhaly **zápisy** pro akademický rok 2002/2003.***Konal se **Mezinárodní konference ošetřovatelství**.***Katedra historie FF UP vyzvala k **finanční podpoře** gymnázia Františka Palackého v Neratovicích.***UP spolupřádala seminář o **přípravě pracovníků ve veřejné správě**.***Na téma **Politika fikce a fikce politiky** rokovali účastníci kolokvia amerických studií na FF UP.***UP navštívila delegace z **Reggio Emilio** v Itálii.***V aule FF UP se konaly **promoce absolventů doktorských studijních programů** a slavnostní akt předání jmenovacích dekretů **docentům**.***UP byla hostitelem 66. zasedání **České konference rektorů**.***Univerzita Karlova vyzvala k **dobrovolnické pomoci** při odstraňování následků povodní.***Akademický senát UP vyhlásil **volby rektora UP**.***Na LF UP se konalo jednání členů **The European Network in Nursing Higher Education (ENNE)**.***V Olomouci vystoupilo rotterdamské divadlo mentálně postižených herců **Maatwerk**.

jehož turné bylo organizováno ve spolupráci s Katedrou speciální pedagogiky PdF UP.*****XIII. polsko-česko-slovenská optická konference** se tentokrát uskutečnila u polských partnerů v Krzyżowě.*** Na Ústavu patologie LF UP byly otevřeny **nově adaptované výukové prostory**.***Byly vyhlášeny **volby na funkci děkana FTK UP**.***Olomoucké veřejnosti byla slavnostně předána Arionova kašna **I. Theimera**, nositele čestného doktorátu UP.***V Senátu ČR byla představena unikátní učebnice *English for Europe*, vydaná organizací **inSTEP** při FF UP.

Říjen

Proběhla **tisková konference UP** k zahájení akademického roku 2002/2003.*****Zástupci studentů** se sešli na dalším pravidelném jednání s rektorkou UP.***Univerzitu navštívil **J.-L. Goester**, nově jmenovaný rada Francouzského velvyslanectví v ČR.***Vydavatelství UP vydalo za finanční podpory Mexického velvyslanectví v Praze dvoudílnou publikaci doc. P. Štěpánka (FF UP) **Umění mexických indiánských civilizací**.***Univerzita udělila **nové medaile Za zásluhy o rozvoj UP**.***Rektorka UP seznámila děkany FF a PdF UP se záměrem **zkoušebně instalovat Nebeský globus** na nádvoří konviktu.***Bývalý ministr zahraničních věcí **J. Dienštjber** představitel na FF UP svou novou knihu s názvem *Daň z krve*.***Proběhl **XVIII. Zapletalův – Wondrákův medicínský historický den**.***V aule PF UP se konalo **setkání akademické obce s kandidáty na funkci rektora UP**.***Začal **Měsíc čínské a japonské kultury**.***Ke studiu na UP bylo **přijato přes pět tisíc uchazečů**.***Na PdF UP byla pokřtěna nová kniha prof. F. Mezihoráka **Galerie velkých Evropanů**.***Proběhla konference o **transformaci sociálních služeb**.***Konference na téma **Perspektivy mistopisné práce na Moravě** byla uspořádána na FF UP.***Konal se **prebör UP** v přespolním běhu pro rok 2002.***V Galerii IC UP Zbrojnice byla zahájena výstava **L. Příbyla**, který byl účastníkem dalších **Uměleckých debat PdF UP**.*****Čestný doktorát UP** obdržel dr. K. Edwards, jeden ze spoluvůrců Boloňské deklarace.*****Vydavatelství UP** se prezentovalo na mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem.***Zástupci studentů předali rektorce UP **petici** protestující proti umístění Nebeského globu na nádvoří konviktu.***V Olomouci se uskutečnil **XIX. Petřivalského-Rapantův den**.***V Rotundě PF UP se konala **veřejná diskuse** o vstupu ČR do EU.***Ortopedická klinika LF UP pořádala konferenci **Česko-slovenské ortopedické dny s mezinárodní účastí**.***Ateliér arch. P. Mičoly byl požádán o zpracování dalších možných návrhů na umístění plastiky **Nebeského globu**.*****Prof. J. Peřina** (PF UP) obdržel státní vyznamenání prezidenta republiky.***V Uměleckém centru UP byla otevřena **Posluchárna Roberta Smetany**.*****Výzkumné centrum pro optiku** pořádalo pracovní seminář **Klasická a kvantová interferenční optika**.*****Prof. I. Hlobil** (FF UP) byl odměněn Cenou města Přerova – medailí J. A. Komenského.

Listopad

Ve volbách na funkci rektora obhájila svou pozici současná rektorka UP **prof. J. Mačáková**.***Konal se slavnostní **otevření Uměleckého centra UP** v rekonstruované barokní budově jezuitského konviktu.***V pražském Karolinu byly předány dekrety **novým profesorům** českých VŠ, mezi nimi i prof. P. Ambrosovi, Th. D., prof. S. Burešovi, prof. H. Flidrové, a prof. H. Váňkové.***Devátou přednáškou z cyklu **Výročních přednášek k počtí J. L. Fischera** přednesl významný evropský odborník v oboru filozofie práva prof. O. Weinberger, dr. h. c.***Konal se mezinárodní konference k 250. výročí narození **Josefa Dobrovského**.*****Prof. M. Kamínek** ze stomatologické kliniky LF UP obdržel členský diplom *The Royal College of Surgeons of England*.***Vydavatelství UP vydalo reprezentativní publikaci **Jezuitský konvikt – sídlo Uměleckého centra UP v Olomouci**.***V Neředíně byla slavnostně otevřena **střešní nástavba** výukového objektu FTK UP.*****Hynková cenu za obor hematologie** získal RNDr. V. Divoký z Ústavu biologie LF UP.***Studenti FTK UP skončili čtrnácti na **Mistrovství**

Meditace před vánočními jesličkami

Dlouhý, temný den patří k předvánočnímu času. Mnohým působí toto arktické přitížení deprese. Spoluvytváří rovněž prostředí, v kterém není život, nadechnutí, lásky. Temnotou noci začíná i vánoční čas, Středý večer.

V temnotě noci jsou před nás postaveny jesličky, v kterých leží děťátko. Zazáří, prosvětlí, proteplí. Malé, bezbranné, prozářené světlem. Je to moment, kdy se k nám vrací opět slunce. Můžeme se začíst znovu do známého vánočního příběhu.

Hned nás napadne: Jesličky ale nejsou tím nejlepším ložem. Připomínají nám obraz zvířat, která zde žerou svoji potravu, aby mohla žít. Když odběhne od jeslí lesní zvěř, běží zase do hlubin lesa, ale znovu se sem vrací. Je to instinkt, který zvěř dává schopnost přežít a vede ho nazpět k jeslím. Dokonce se na jeslích stává zcela závislá. Závísá na svém instinktu.

Obraz jeslí může být obrazem člověka, který upadl do temnoty, řídí-li se jen svým pudem. Stává se závislým na svém neochvějném přesvědčení – je přečte středem stvoření a všech vztahů, myslí si. Člověk, který žije pouze pro své přežití, pro sebezáchovu, stvrzuje jednostranně toliko svůj svět, své vidění, své zachránky, je člověkem-živočichem. Vidíme často, že se vrací ke své sobecké náruživosti jako divá zvěř.

A do těchto jeslí uléhá děťátko, Jezulátka, božské dítě. Křesťanská víra v něm nachází samého Boha, jak sestupuje a stává se člověkem, ve všem nám podobným vyjma hříchu. Vstupuje do lidských dějin a stává se předmětem našeho pohledu. Díváme se, abychom porozuměli. Porozumíme-li, budeme se dívat správně. Dítě v jeslích nám připomíná, že náš život negarantuje ten, co můžeme, ale ten, kdo na nás myslí. Krása Jezulátka spočívá v meditaci nad tím, kdo na něj myslí jako jeho Otec a Matka.

Každý má svoje vlastní jesle, které jsou ukryté kdesi hluboko v jeho podvědomí. Mnohdy se vlastně velmi stydí, ale stále se k nim vrací. Vánoční jesličky nám dávají možnost vrátit se ke svému srdci bez obav, strachu a falešného pocitu viny. Víme, že jsme tak silně připoutáni a svázáni s jeslemi jako divá zvěř. Ale tyto naše jesle nemusí být naším zatracením, když se v něm uhnízí Božské dítě. Nemusíme se ztotožňovat jen s tím, co děláme, co dokážeme nebo častěji co nedokážeme, ale s tím, že se necháme milovat. A vánoční jesličky a betlémy nesou jediné poselství: Člověk je hoden božské lásky navzdory tomu, že je připoután ke svým jeslím. A možná právě proto, že k němu jesle patří.

Prof. P. Ambros, Th.D., děkan CMTF UP

▲ Bible boskovická (po r. 1415): Adorace Děcka

Fejeton

I stalo se...

„I stalo se v těch dnech, že vyšlo poručení od císaře Augusta, aby byl popsán všecken svět. (To popsání nejprve stalo se, když vládařem syrským byl Cyrenius). I šli všickni, aby zapsáni byli, jeden každý do svého města. Vstoupil pak i Josef od Galilee z města Nazaretu do Judstva, do města Davidova, které slove Betlém (proto že byl z domu a z čeledi Davidovy). Aby zapsán byl s Marií, zasnoubenou sobě manželkou těhotnou. I stalo se, když tam byli, naplnili se dnové, aby porodila. I porodila Syna svého prvorozeného, a plínkou ho obvinula, a položila jej v jeslech, proto že neměli místa v hospodě.“

Bible svatá podle posledního vydání Kralického z roku 1613. Evangelium podlé sepsání S. Lukáše. kapitola 2, 1–7.

Jedna z prvních statistických publikací o sčítání lidu, o cenzu. Mimořádně vysoký citační index.

Několik veršů z bible připomíná ještě něco o pár kroků dál. Narození Kristovo bylo dalším pokusem obrátit lidstvo k rozumu, a cenou byla smrt syna božího. To měla být obět na usmířenou za hříchy lidí, díky níž se jim mělo dostat odpuštění zla, kterého se dopouštěli. Nebyl to první pokus – tím bylo vyhnání Adama a Evy z ráje a pokračovalo to mimo jiné potopou světa za dob Noemových.

Jsem přesvědčen, že v kteroukoliv dobu – a tedy také dnes – se kdesi rozhoduje o tom, zdali má být pokus o řešení Projektu Homo hodnocen jako úspěš-

ný, nebo zastaven jako neúspěšný. Se všemi důsledky z takového rozhodnutí plynoucími.

Lidem bylo – jako zřejmě zatím jediným pozemským tvorem – umožněno rozvinout Rozum. Součástí mého přesvědčení je představa, že kdesi se vyhodnocuje, jakým způsobem jsme s darem této možnosti naložili. A myslím, že je tu reálná možnost, že bude náš způsob využití Rozumu shledán lehkým. Včetně našeho znětvoření toho, co jsme si zvykli označovat pojmem demokracie.

Myslím, že si dost neuvědomujeme, že každý by měl vydávat svůj počet ne podle statistického průměru, ale podle velikosti půjčky, které se mu do začátku dostalo. Podle bohatosti grantové podpory, chcete-li. Od těch, kterým se dostalo víc na státcích pozemských i duševních, od těch, kterým bylo propůjčeno více moci, bude vyžádán hodnotnější výstup – protože jim bude předloženo vyšší účet. Soudit tak mohou jenom podle spravedlnosti lidské, jsem pouhý člověk. Protože však byl člověk stvořen k obrazu božimu, smím douhat, že jsem takovým také já a že můj způsob uvažování není úplně scestný.

Je jisté nespolečné mnoho způsobů, kterými může být lidstvo napomenuto a pokáráno. Netroufám si o nich uvažovat, protože ani já zřejmě nežiji podle zákonů spravedlnosti. Podle zákonů, o kterých se dokážu jenom domýšlet a jejichž podstatu jenom tuším. Jsem také pouhým zrnkem v temnotě zástupů.

Pokoj lidem dobré vůle – jsme-li tati.
Prof. S. Komenda

ANKETA

V předvánočním čase jsme se dotázali náhodně vybraných členů univerzitní obce UP na novoroční předsevzetí, seznamy dárek určené Ježíškovi i na to, co by naši univerzita do nového roku 2003 upřímně přáli. V dalších řádcích přinášíme odpovědi některých zaměstnanců a studentů UP.

1. Co si přejete od Ježíška?

2. Co byste přál(a) UP do nového roku?

3. Dáváte si novoroční předsevzetí? Pokud ano, jaké bude to letošní?

Ad 1) „Aby nás Pán Bůh miloval, miloval...“

Ad 2) „Na tich panských lukách, našel jsem já dukát...“

Ad 3) „Nepi, Jano, nepi vodu...“

Doc. I. Fialová, Katedra germanistiky FF UP

Ad 1) Nějaký alespoň mírně omlazovací lektvar. Pokud takový nebude k dostání, pak nějakou pěknou čepici.

Ad 2) Aby jediný neklid v jejím životě byl neklid tvůrčí.

Ad 3) Budu se méně trápit lidskou zlobou a zapšklostí všeho druhu, aniž bych ji však méně čelil!

Prof. F. Mezihorák, Katedra občanské výchovy PdF UP

Ad 1) Proč to chcete vědět? Můžete se u něj přimluvit? Já vždycky myslím, že to dělají rodiče.

Ad 2) LF UP bych přál více studentů, kterým záleží na kvalitě jejich vlastního vzdělání, UP potom nějaké objektivní články v MF Dnes.

Ad 3) Nedávám, vim moc dobře, jak by to dopadlo.

Snad možná začít se včas učit na státnice z interny, ale nedělám si iluze...

J. Strojil, šéfredaktor studentského časopisu HAD, LF UP

Ad 1) Něco na zahřátí.

Ad 2) Aby byla UP opravdu tím, čím si myslím, že je.

Ad 3) Ne.

Mgr. J. Herynková, vedoucí kanceláře zahraničních styků RUP

Ad 1) Paradoxně možná jen to, aby v nás přání a tužby natrvalo zůstaly, a byly tak více podobny dětem.

Ad 2) Možná paradoxně pravý opak – aby se nikdy se svými ambicemi nespokojovala, a tak dávala vytrvale zdroje nové inspirace.

Ad 3) Každý večer mít uklizený pracovní stůl.

Prof. P. Ambros, děkan CMTF UP

Ad 1) Abych malému Ježíškovi dovolil udělat velké věci.

Ad 2) Aby měla trpělivost stále mluvit o tom, jak je krásné studovat.

Ad 3) Ano, více odpočinku.

M. Altrichter, Th.D., Katedra spirituality CMTF UP

Ad 1) Od Ježíška si letos přeji několik hezkých knih o přírodě (už jsem si vybral) a těším se na chvíle volna v průběhu vánočních svátků, kdy se do nich začtu. Budou jistě inspirací pro plánování výletů za přírodou v příštím roce.

Ad 2) UP přeji do příštího roku hodně síly a schopnosti dokázat všem kritikům, že je významnou vzdělávací, vědeckou i kulturní institucí, která je uznávanou autoritou ve všech oblastech své působnosti.

Ad 3) Občas jsem si tajně novoroční předsevzetí dával, s jejich plněním to ale bylo v průběhu roku horší. Nyní jsem spíše přešel na taktiku nevázat předsevzetí na datum, ale pokud se pro něco rozhodnu, jdu za tímto cílem okamžitě.

Doc. Č. Čihálik, C.Sc., děkan LF UP

Ad 1) Abych malému Ježíškovi dovolil udělat velké věci.

Ad 2) Aby měla trpělivost stále mluvit o tom, jak je krásné studovat.

Ad 3) Ano, více odpočinku.

M. Altrichter, Th.D., Katedra spirituality CMTF UP

Ad 1) Od Ježíška si letos přeji několik hezkých knih o přírodě (už jsem si vybral) a těším se na chvíle volna v průběhu vánočních svátků, kdy se do nich začtu. Budou jistě inspirací pro plánování výletů za přírodou v příštím roce.

Ad 2) UP přeji do příštího roku hodně síly a schopnosti dokázat všem kritikům, že je významnou vzdělávací, vědeckou i kulturní institucí, která je uznávanou autoritou ve všech oblastech své působnosti.

Ad 3) Občas jsem si tajně novoroční předsevzetí dával, s jejich plněním to ale bylo v průběhu roku horší. Nyní jsem spíše přešel na taktiku nevázat předsevzetí na datum, ale pokud se pro něco rozhodnu, jdu za tímto cílem okamžitě.

Doc. Č. Čihálik, C.Sc., děkan LF UP

Ad 1) Zdraví sobě a všem nejbližším.

Ad 2) Dobré mezilidské vztahy – ochotu chápat jeden druhého, vážit si práce druhých. Mám pocit, že dnes je mezi lidmi hodně nedobrého.

Ad 3) Novoroční předsevzetí si dávám, ale dodržet je – toť každoroční boj. Takže neprozradím...

J. Barnerová, vedoucí personálně mzdového oddělení RUP

Ad 1) Zdraví sobě a všem nejbližším.

Ad 2) Dobré mezilidské vztahy – ochotu chápat jeden druhého, vážit si práce druhých. Mám pocit, že dnes je mezi lidmi hodně nedobrého.

Ad 3) Novoroční předsevzetí si dávám, ale dodržet je – toť každoroční boj. Takže neprozradím...

J. Barnerová, vedoucí personálně mzdového oddělení RUP

Ad 1) Zdraví sobě a všem nejbližším.

Ad 2) Dobré mezilidské vztahy – ochotu chápat jeden druhého, vážit si práce druhých. Mám pocit, že dnes je mezi lidmi hodně nedobrého.

Ad 3) Novoroční předsevzetí si dávám, ale dodržet je – toť každoroční boj. Takže neprozradím...

J. Barnerová, vedoucí personálně mzdového oddělení RUP

Ad 1) Zdraví sobě a všem nejbližším.

Ad 2) Dobré mezilidské vztahy – ochotu chápat jeden druhého, vážit si práce druhých. Mám pocit, že dnes je mezi lidmi hodně nedobrého.

Ad 3) Novoroční předsevzetí si dávám, ale dodržet je – toť každoroční boj. Takže neprozradím...

J. Barnerová, vedoucí personálně mzdového oddělení RUP

Ad 1) Vzhledem k tomu, že jsem ještě Ježíškovi nenapsal, nemohu odpovědět. Byl bych nerad, kdyby se Ježíšek dozvěděl o mých přáních od vás, novinářů.

Ad 2) Lepší komunikaci.

Ad 3) Dávám. Každý rok to stejné – že se přestanu starat o věci, které se mně bezprostředně netýkají.

Marně.

Mgr. P. Kurfürst, vedoucí Ústavu cizích jazyků LF UP

Ad 1) Za největší dar bych považoval, a asi nejen já, pevně zdraví. Rovněž bych přivítal, kdyby mezi lidmi zavládla, a to nejen o Vánocích, atmosféra větší sounáležitosti a přátelství, aby v zebříčku hodnot naší společnosti nebyly vždy na prvním místě parciální zájmy, ale také zájem o osudy lidí v okolí a instituce, v níž pracujeme.

Ad 2) Přestože se naši vysoké školy jako většiny vysokých škol stále nedostávají finanční prostředky na progresivní rozvoj, přál bych ji zejména, aby se zkvalitnila komunikace mezi jednotlivými organizačními jednotkami a aby v celé akademické obci i v obci zaměstnanců UP zavládl duch vědomí, že všichni společně vytváříme dobré jméno této školy a jediné v této jednotnosti můžeme obstát v stále těžším konkurenčním boji na poli vzdělání a vědy.

Ad 3) Novoroční předsevzetí si nedávám.

JUDr. L. Antonů, právník UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Je to možná divné, ale taková přání už drahně let nemám, tedy ve smyslu konkrétních věcí.

Ad 2) Kvalitní a náročné studenty.

Ad 3) Nedávám. A pokud mám udělat výjimku, tak by znělo: „Zvládnout to, co zvládnout musím.“

PaedDr. J. Michalík, Katedra spec. pedagogiky PdF UP

Ad 1) Žádné konkrétní přání nemám. Byla bych velmi ráda, kdybych mohla vánoční svátky prožít v klidu a pohodě. Přála bych si, aby je v pohodě strávili také moji nejbližší a aby nám i rok 2003 přinesl jen samá příjemná překvapení.

Ad 2) Mohla bych téměř zopakovat to, co přeji svým nejbližším. Přeji celé akademické obci i zaměstnancům UP, aby pohoda vánočních svátků přispěla k tomu, že se v novém roce budeme daleko více vzájemně respektovat, budeme více vnímat problémy těch ostatních, budeme méně podráždění a pokusíme se společně řešit problémy, se kterými se bohužel budeme potýkat i v roce 2003. Děkuji všem, kteří se o to snažili i v tomto roce.

Ad 3) Vánoce a konec roku jsou vhodnou dobou pro jisté bilancování a zamýšlení se nad rokem uplynulým a úvahami nad tím, jak zvládnout rok nadcházející. Novoroční předsevzetí si nedávám.

Prof. J. Mačáková, rektorka UP

ROK 2002 V ZRCADLE ŽURNÁLU UP

Evropy v eurotýmu ve Francii.***Akademické senáty LF, FTK, PdF, FF a PpF zvolily **nové děkany**.***V UC UP byla zahájena **výstava billboardů** B. Madsenové.***Na FF UP zavítal **prof. J. Šabrůla**, legenda české romanistiky na UP.*****Studenti se sešli s děkanem** PF UP dr. J. Malackou.***Na svém mimořádném zasedání rozhodl Akademický senát UP o rozdělení **finanční rezervy** UP.***V Olomouci se uskutečnilo společné **setkání historických kateder** UP a MU.***Byla otevřena výstava **Tripolis Praga – Pražská moderna kolem roku 1900**.***V Uměleckém centru UP se konalo sympozium **Výtvarná výchova a mody její komunikace**.***Přoběhl seminář **Aktuality ve fyzioterapii**.***Akademik sport centrum UP pořádalo tradiční **volejbalový turnaj**.***Fulbrightova komise v ČR a Kancelář zahraničních styků UP pořádaly setkání na téma **Studium v USA**.***Na FF UP proběhla konference s názvem **Hudba v Olomouci. Historie a současnost**.***Uskutečnil se koncert z tvorby hudebního skladatele a pedagoga **doc. P. Čotka**.***Na FF UP zavítal polský generální konzul **A. Kaczorowski**.***V Arcibiskupském paláci se uskutečnila předání **rakouského státního vyznamenání** prof. F. Mezihorákovi a **Evropského prstenu** dr. **A. Mocka** Mons. J. Graubnerovi.***Konala se III. bioetická konference MSKA na téma **Mění se úloha rodiny v péči o dítě?*****Liga posluchačů PF UP pořádala v sále Národního domu **VII. galaples Právnícké fakulty**.***Proběhlo mezinárodní sympozium na téma **Umění a mor**.***V Uměleckém centru UP se konal první mezinárodní **workshop studentů malby**.***Na zasedání Vědeckých rad UP proběhly **slavnostní akty** promoce absolventů doktorského studijního programu, předání jmenovacích dekretů docentům, Čen rektorky UP, Klubu absolventů a příznivců UP a Českého uznání autorům vědeckých monografií.***Na CMTF UP se konalo sympozium s názvem **Symbol – Architektura – Liturgie**.***Uskutečnila se konference kateder hudební výchovy a muzikologie na téma **Hudební pedagogika a výchova – minulost, přítomnost, budoucnost**.***Proběhly prezentace odborných studentských prací středních škol ČR – **Hodslavické Čtenice**.***Zajímavým o studium byl určen **Den otevřených dveří UP**.***V Galerii Zbrojnice byla zahájena **výstava koláží** K. Černé.***V Uměleckém centru UP se konal VI. ročník česko-slovenské **filmologické konference**.***Na UP zavítal soke J. K. Yamaue, hlavní host semináře bojových umění a akce **Budoshow**, jež spolupořádalo Akademik sport centrum UP.

Prosinec

Univerzita získala **Kulturní grant japonské vlády** za 12 milionů.***CMTF UP pořádala seminář na téma **Etická dilemata v medicíně**.***Na PF UP byly vystaveny soutěžní návrhy na zpracování projektu stavby **Přírodovědecké fakulty UP**.***V Olomouci se konalo 13. setkání **rakouských lektorů**.***Proběhl 1. ročník **Studentských atletických halových her**.***Akademik sport centrum UP pozvalo děti a vnoučata zaměstnanců UP na **Veselou předvánoční mikulášskou show**.***FF UP navštívil atašé francouzského velvyslancetví v ČR **F. Hivert**.***Tenisový **turnaj čtyřher** spolupořádaný FTK UP proběhl v Prostějově.***Na FF UP se uskutečnila mezinárodní konference pod názvem **Vzdělání a nové technologie – prostředky k integraci Evropy**.***Ve Vydavatelsví UP vyšla publikace **Olomouc – Malé dějiny města**.***V Galerii UC UP byla zahájena **výstava výtvarných prací** studentů ze St. Cloud State University Minnesota.***Podle dodatku ke smlouvě mezi UP a Ateliérem Bonmot bylo rozhodnuto o umístění **Nebeského glóbu** na nádvoří v konviktu.***Na Děkanátu FTK UP se konaly přednášky předních odborníků a osobností na téma **vůdcovství**.***V UC UP proběhla přehlídka animovaných filmů – **PAF**.***Na zasedání Vědecké rady UP byla schválena složená **dvou nových kolegií** (lékařství a chemie).***V Kapli Božího těla se uskutečnil **klavírní koncert** laureáta mezinárodních klavírních soutěží J. Skovajsy.***Některá pracoviště UP absolvovala předvánoční a šilvestrovské **večírky**... a zbytek v Žurnálu č. 14 a dalších číslech roku 2003!

-red-

Vánoce roku 1691 a Nový rok 1692 v jezuitském konviktu

V olomoucké pobožce Zemského archivu Opava se nachází fond *Univerzita Olomouc (1576) 1640–1950*; zde, mezi úředními knihami olomoucké univerzity, je uložen rukopisný, latinsky psaný svazek, registrovaný v inventáři uvedeného fondu pod inventárním číslem 61/11 a názvem *Diář jezuitské koleje v Olomouci 1683–1700*. Ve skutečnosti se jedná o diariá (deníky) regentů olomouckého jezuitského konviktu z těchto let, tedy o neocenitelný a doposud nečerpáný pramen poznání každodenního života v této univerzitní instituci, jejíž barokní objekt s průčelním křídlem a třemi bočními křídly (tzv. Starý konvikt) byl stavebně dokončen v roce 1674. Není bez zajímavosti, co považoval regent konviktu P. Ferdinand Koblitz za nezbytné zaznamenat ve svém diáru o průběhu vánočních svátků roku 1691 a oslav Nového roku a svátku sv. Tří králů roku 1692. K osobě regenta Ferdinanda Koblitze poznamenejme, že se narodil v květnu roku 1636 v Broumově a zemřel 19. dubna 1707 v Olomouci; od 1. února 1678 do 30. března 1681 působil jako rektor jezuitské koleje v Hlohově ve Slezsku (dnes Głogów v Polské republice), od 24. února 1683 do 14. dubna 1686 rektorem jezuitské koleje v Chomutově, od 22. července 1688 do 6. září 1691 stál jako rektor v čele jezuitské koleje v Záhání (dnes Zagań v Polské republice), od 20. dubna 1694 do 2. září 1695 spravoval jako rektor jezuitskou kolej ve Znojmě a od 13. srpna 1696 do 30. září 1699 byl rektorem jezuitské koleje v Brně. Olomoucký jezuitský konvikt a jeho statky, z nichž nejvýznamnější bylo město a panství Nový Jičín, řídil P. Ferdinand Koblitz celkem třikrát – v letech 1676–1677, od 7. září 1691 do 14. dubna 1694 a po část roku 1703. V Koblitzově regentském diáru se o událostech v konviktu od 22. prosince 1691 do 6. ledna 1692 dozvídáme toto:

22. Sobota. [...] *Novojičínští dodali potřebné [potraviny aj.] pro svátky.*

23. Neděle. *Nejctihodnější otec regent odcestoval do Nového Jičína.*

24. Pondělí. Vigilie Narození Páně. *Pomodlil jsem se za šťastné svátky. K pánům prelátům kanovníkům, k nejdůstojnějším panu prelátu hradiškému [tj. k opatovi premonstrátského konventu na Hradišku u Olomouce Norbertu Zlečekému z Počenic, 1649–1709], k nejdůstojnějším panu U Všech svatých [tj. k opatovi olomouckého augustiniánského kláštera, nyní Dům armády na tř. 1. máje] a k několika kanovníkům byli posláni dva alumní [chovanci konviktu] a také k městským radním; k panu veliteli [olomoucké pevnosti] byli posláni dva ferdinandští šlechtíci [tj. chovanci vydržovaní v konviktu z výnosu nadace císaře Ferdinanda II.]. Dále byli posláni alumní po všech kláštorech a také k jeptiškám. Ke Štědrému večeru byli prostřednictvím písaře posláni panu poštmistrovi kapr a štika, dále doktorovi, jemuž přidána ještě lahvice vína; kapr byl poslán lazebníkovi, panně Angelině [byli posláni] kapr a štika. Birící kapr, pradlákoví kapr, dvoru [v. orig. pro praedio, tj. nejspíše konviktnímu dvoru v Hejčíně, zakoupenému jezuitu roku 1653] dáno sedm kaprů a jeden [kapr] zahradníkoví. Těm posledním [jmenovaným] byl dán menší kapr, asi za 7 krejcarů. Večeře započala o půl šesté, o půl sedmé se zvonilo k prvním litaním, nato se šlo spát. V devět hodin jsme byli vzbuzeni a ve tři čtvrti na jedenáct jsme šli na pobožnost do koleje s výjimkou biskupských [alumnů], kteří vyšli obvyklou branou [tj. zřejmě Novou branou v závěru Noziřské, nyní Denisovy ulice, směřující na pobožnost v katedrále sv. Václava]. K večeri byl komunitě dán med, porce kapra v černé omáčce [v orig. pars carpionis in nigro jussulo], jablka [nebo ovoce, lat. pomum má obojí význam], ořechy a porce šišky [v orig. pars stritzl], upečené pekařem během noci. [Následující dva řádky jsou v rukopise vyškabány.]*

25. Narození Pána Ježíše Krista. *Ráno a večer dvojitá porce [jídla, v orig. duplex]. Ráno komunita měla ještě zemli, porci šišky [v orig. semellam partem Stritzlae]. Na vstávání se zvonilo o sedmé hodině. Svatá modlitba komunity [byla] ve tři čtvrti na osm. Vše ostatní se konalo v kolejním kostele [tj. v gotickém, původně františkánském kostele]. Večer se prvně zvonilo ke společné pobožnosti ve tři čtvrti na šest, o šesté [započala] společná pobož-*

nost. Ráno byl nejdůstojnější otec rektor obdarován věncem 12 citronů, obrázky a italským vínem. Večer se zvonilo k litaním ve tři čtvrti na osm, odbyvaly se v domácí kapli [tj. v původní gotické kapli Božího Těla] s vytrubováním a bubnováním [v orig. cum tubis et tympanis]. Magistr Pusch a magistr Sudlitz odešli do Slavonína.

26. Středa. Sv. Štěpána. *Ráno se zvonilo na jitřní [pobožnost] o sedmé. O tři čtvrti na osm [byla] společná pobožnost [následující čtyři slova jsou přeškrtnuta]. Požehnal jsem víno [?] i ve své komnatě. Žádná dvojitá porce, ale [bylo] dáno dosti lepšího jídla. Večer o osmé hodině [se konaly] litanie.*

27. Čtvrtek. Svátek sv. Jana Evangelisty. *Dvojitá porce ráno téhož [dne]. Požehnal jsem víno v refektáři záhy před obědem.*

28. Pátek. Svátek sv. Innocence. *Žádná dvojitá porce.*

29. Sobota. *Ze svátků se vrátili magistr Vanouch a magistr Pusch.*

30. Neděle. *Měla slavnost kongregace sv. Izidora, již bylo všemi popřáno svatým zpěvem – jáhny, podjáhny i laiky.*

31. Pondělí. *K nešporám nesli pochodně rétoři [tj. studenti poslední třídy jezuitského gymnázia], večer o osmé hodině [se konaly] v kostele litanie.*

Leden 1692

1. Úterý. Obřezání Páně. *Ráno a večer dvojitá porce, nešpory ve společnosti, po nichž následovala společná pobožnost. Koledu provozovali semináristé [tj. chovanci semináře sv. Františka Xaverského], jimž bylo dáno 6 zlatých.*

2. Středa. *Ze svátků se vrátil Hohnsman.*

3. Čtvrtek. *Zotavená [v orig. Recreatio].*

4. Pátek. *Nejdůstojnější otec rektor poobědval s nejdůstojnějším otcem regentem u nejdůstojnějšího pana Breinera [tj. v rezidenci olomouckého kapitulního děkana Jana Bedřicha Breunera, nar. r. 1641, v letech 1694–1710 arcibiskupa pražského], kde byla rovněž uvítána mladá hrabata z Dietrichštejna [zřejmě synové Ferdinanda knížete z Dietrichštejna – Leopold, zemřel r. 1708, a jeho mladší bratr Valter František, zemřel r. 1738], která [zde] též setvala.*

5. Sobota. Vigilie Zjevení Páně. *Večer kolem páté jsem požehnal domu. Shromážděným [byla] dána dvojitá porce, zemle a pohár vína.*

6. Neděle. Zjevení Páně. *Ráno téhož [dne] dvojitá porce. Před obědem provozovali naši hudebníci koledu.*

Tolik nechal zaznamenat do diariá regentů olomouckého jezuitského konviktu P. Ferdinand Koblitz. Můžeme jen litovat, že nebyl přece jen sdílnější ohledně tehdejších vánočních obřadů, zvyků a pokrmů. Nepřekvapuje, že se nic nedozvídáme o zdobení vánočního stromku – tento obyčej se v v Čechách objevil až ve 40. letech 19. století, na západní a střední Moravě v poslední třetině 19. století, zatímco na Slovácku a Valašsku se před rokem 1900 vyskytoval jen sporadicky. Regentovy zápisy ale dokládají provozování novoroční a tříkrálové koledy – šest zlatých, které koledníci ze semináře sv. Františka Xaverského (určeného původně

▲ *Madona se spícím dítětem. Výřez z mezzotinty augsburských rytců Elise Christopha Heisse a jeho zetě Bernarda Vogla (1683–1737), zhotovené podle malby Carla Maratty (řečeného Carluccio delle Madonne) z roku 1697, uložené nyní v pařížském Louvru. Mezzotinta zdobí bakalářskou tezi Jana Františka šlechtice z Einpachu (alumna nadace císaře Ferdinanda II. v olomouckém jezuitském konviktu) z roku 1719; teze tvoří součást sbírky bakalářských a doktorských tezí olomoucké jezuitské univerzity, uchovávané ve fondech olomouckého pracoviště Zemského archivu v Opavě (inv. č. 220/2132).*

pro ubytování a stravování nemajetných studentů) obdrželi, byla poměrně značná částka – např. měsíční mzda konviktního kuchaře činila v té době čtyři zlaté a konviktní krejčí musel vyjít se třemi zlatými měsíční mzdy. Je otázka, co se přesně skrývá pod názvy jídel *semella* a *Stritzla*, tedy *zemle a šišky* – jedná se snad o prototypy nynějších vánoček? Do dnešních dnů se však dochoval kuchařský předpis na kapra vařeného na černo, například ve II. díle spisu *Teplá kuchyně* mistra kuchaře Viléma Vrabce (Praha 1965, s. 53). Je to recept dosti složitý, podstatná je při takové úpravě kapra omáčka, již se přelívá porce kapra uvařeného ve vývaru z koření, okyseleném octem. V omáčce se mj. vyskytují nastrouhaný perník, cukr upražený na karamel, povidla nebo zavařenina, pivo nebo víno, oloupané a na nudličky nakrájené mandle, rozsekané vlašské ořechy, omyté hrozinky, povařené a na nudličky nakrájené sušené švestky a citronová šťáva; při zabíjení kapra se má zachytit jeho krev, jež se má rovněž přidat do omáčky. Na závěr receptu mistr kuchař dodává: „Kapr na černo lépe chutná, postavíme-li jej upraveného přes noc do studena a druhý den ho pouze na mírném ohni dobře prohřejeme.“

Prof. J. Fiala, CSc.

NARODIL SE JEŽIŠEK z Hané

1. Narodil se Ježíšek,
kópíme mu kožíšek,
hodné dílohé, chlupaté,
aby mu byl po pate.

2. Narodil se Kristus Pán,
kópíme mu tulipán,
pěkné, hodné voňavé,
až mu pude do hlave.